

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра корейської і японської філології

Курсова робота

з корейської філології на тему:

**ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНИХ
СИНОНІМІВ У КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ**

Студентки групи Кор24-21

факультету східної і слов'янської філології

денної форми здобуття освіти

Освітньої програми:

корейська мова і література та переклад,

західноєвропейська мова

спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації 035.066. Східні мови та

літератури (переклад включно), перша –

корейська

Мозгової Марії Сергіївни

Науковий керівник: Слудна Наталія

Олександрівна

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1.....	7
1.1. Поняття лексико-семантичної системи.....	7
1.2. Поняття «синонім» та «синонімія»	8
1.3. Класифікація синонімів	10
1.4. Синонімія в корейській мові.....	14
1.4.1. Корейські синоніми 동의어.....	14
1.4.1. Корейські синоніми 유의어.....	17
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1	18
РОЗДІЛ 2.....	20
2.1. Функціонування лексико-семантичних синонімів у діловому стилі в корейській мові	20
2.2. Функціонування лексико-семантичних синонімів у розмовному стилі в корейській мові.....	26
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2	31
ВИСНОВКИ.....	33
초록	36
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	37

ВСТУП

Нині ми не можемо уявити нашу мову й мовлення без такого явища як синонімія. Сама по собі, синонімія як тип лексико-семантичного відношення ґрунтується на тому, що певні слова, які належать до однієї й тієї частини мови, характеризуються повним або частковим збігом своїх лексичних значень (Грищенко, 1997, с. 142).

Іноді ми використовуємо їх для насичення нашого мовлення, як от, наприклад пару слів *іспит-екзамен* (Караванський, 2000, с. 155), *келих-бокал* (Караванський, 2000, с. 163) та інші, бо для української мови характерне таке явище як тавтологія, тобто повторення змісту частини, вислову або цілого вислову, що свідчить про недостатню логічну і мовну грамотність мовця, який неусвідомлено вдається до небажаних повторів (Єрмоленко, 2001, с. 181), через що цього явища намагаються уникати. А також, синоніми використовуються нами для конкретизації певних значень, як, наприклад *шлях-дорога* (Караванський, 2000, с. 96), або *іти-плентатися* (Караванський, 2000, с. 155), оскільки як свідчить справжня мовна практика, у випадках називання одних і тих самих предметів декількома нейтральними словами, ми зрівнюємо їх номінативні відмінності. Саме тому, для максимально точної передачі специфічної інформації про певний предмет й існує явище синонімії.

Українська мова по-справжньому виділяється своїм синонімічним багатством на тлі інших мов світу, тож для українців, вправне володіння синонімічними засобами дає змогу зробити мовлення більш ошатним, конкретніше висловити свою думку, або ж просто передати її відтінки чи натякнути на стан мовця, його оцінку й ставлення до зазначеного й т.д. (Кочерган, 2001, с. 204)

Проте чи в усіх мовах світу синонімія має однакові характеристики? Навряд, тому дослідження цього питання досі продовжується, адже розвиток жодної з мов, що існують нині, ніколи не припиняється, тож розвиваються й синоніми, їх класифікація та відтінки значень, часом навіть з'являються нові. Адже за Кочерганом (2001), найчутливішою до всіх змін, які стаються в суспільстві, є лексико-семантична

система, тож не буде перебільшенням стверджувати, що словниковий склад мови здійснюється щодня.

У цьому дослідженні ми звернемося до синонімії корейської мови. Протягом останніх років, стосунки між Україною та Південною Кореєю значно розвинулися, тож потреба в професійних корезнавцях та перекладачах із корейської мови продовжує зростати. Особливо нині, коли через війну, українська спільнота взаємодіє з більшістю країн світу, попит на здібних перекладачів виключно збільшується. Але оскільки структура корейської мови має більше розбіжностей, аніж спільних моментів, з українською мовою та іншими європейськими мовами, осягнення й вивчення цієї східної мови є нелегким процесом, що має безліч підводних каменів. Саме тому, для точнішого й правильнішого осягнення усіх мовних рівнів корейської мови, а особливо лексико-семантичного рівня, що є невіддільною складовою будь-якої мови й мовлення, та до якого й відносять явище синонімії, проводиться дане дослідження, що буде корисним як для майбутніх корезнавців та філологів, так і для лінгвістів, що мають справу з дослідженнями та аналізом мовних синонімів і їх функціонування у різних мовах світу.

Нині дослідженню лексико-семантичних систем приділяється доволі багато уваги. Наприклад, цим займають такі вчені як Тарасова, Присяжнюк, Фабіан, Кочерган та інші. Щодо власне корейської мови, то дослідженням її лексико-семантичної системи нині займається доволі багато мовознавців з усього світу, тож роботи деяких з них були використані нами під час вивчення даної теми. Серед них такі корейські вчені як Лі Кьон Бо, Лім Джи Рьон, Пак А Рим, Лі Чун У та інші.

Оскільки нині корейська мова є однією з найбільш популярних для вивчення мов по усьому світу, яку в сумі вивчають та якою говорять близько 80 млн людей, а також мовою, що як і будь-яка інша, ніколи не припиняє свого розвитку, дана тема дослідження є **актуальною**, бо в ньому відбуватиметься розгляд і вивчення особливостей функціонування лексико-семантичних синонімів у корейській мові, що надалі допоможе краще розрізняти й використовувати корейські синоніми всім, хто опановує чи вже на достатньому рівні ознайомлений з даною східною мовою. Бо так

чи інакше, синоніми є надзвичайно важливим мовним елементом, майстерне оперування якими демонструє високий рівень мовної культури окремої особистості та його чи її ерудованість, а також допомагає максимально збагатити й увиразнити мовлення. Та й загалом, саме в лексиці найчіткіше відображаються зміни, що відбуваються у мові й розкриваються завдяки вивченню семантики слів.

Об'єктом дослідження є лексико-семантична система корейської мови.

Предметом дослідження виступають лексико-семантичні синоніми в корейській мові, що мають різну номінацію.

Метою цієї роботи є аналіз й дослідження функціонування лексико-семантичних синонімів у корейській мові, що відбувається задля визначення відмінностей їх номінації, що часто викликає труднощі при перекладі та вивченні даної мови.

З цієї мети випливають такі **завдання**:

- 1) Дослідження поняття лексико-семантичної системи;
- 2) Детальний аналіз понять «синонімія» та «синонім»;
- 3) Вивчення класифікації синонімів;
- 4) Дослідження синонімії конкретно в корейській мові;
- 5) Практичний аналіз функціонування лексико-семантичних синонімів корейської мови в різних стилях

Наукова новизна полягає в тому, що дана робота детально досліджує й удосконалює класифікацію лексико-семантичних синонімів у корейській мові, особливості їх використання та значень, а також присвячена дослідженню лексичної групи слів, яка є невід'ємною складовою корейської мови як такої та має вагомий вплив на мовленнєву культуру корейського народу.

Матеріалом дослідження виступають корейські синоніми різних типів. У даній роботі було проаналізовано 11 синонімічних рядів, у процесі дослідження яких було доведено, що вони мають різні номінативні й семантичні відтінки.

Теоретичне значення даної роботи в тому, що наведені дослідження можуть бути використані для більш детального ознайомлення з сучасною лексико-семантичною системою корейської мови.

РОЗДІЛ 1.

Теоретичні засади дослідження категорії синонімів у мовознавстві.

1.1. Поняття лексико-семантичної системи

Усвідомлення системи будь-якої з мов світу нероздільно пов'язане з її лексичним складом, бо лексика – це не простий собі комплекс слів, як може здатися на перший погляд, а ціла повноцінна система, що функціонує нероздільно як величезна машина, де кожен елемент залежить один від одного. Системність лексики була аргументована й доведена мовознавцями ще наприкінці 20 століття. Також вони визнають, що лексико-семантична система як така, представляє з себе величезну мовну структуру, що складається зі слів та їх значень.

Слова в будь-якій мові світу не існують ізольовано один від одного. За спільністю своїх значень вони об'єднані у групи та певні мікросистеми, де кожне слово займає певне місце, яким і визначається його значеннєвість, бо семантичний зміст слова зумовлений відношеннями, які формуються в сітці протиставлень даного слова іншим словам цієї ж мікросистеми. Варто також відмітити, що лексико-семантична система є найрухомішою серед усіх мовних рівнів, проте змінюючись, вона має здатність до саморегулювання, тобто такої перебудови, яка б не порушувала її системності. (Кочерган, 2001, с. 210)

Як зазначав Кочерган, лексико-семантична система – це найбільш складний рівень лінгвальної ієрархії, оскільки він характеризується численністю елементів, багатовимірністю, відкритістю, динамічністю, взаємодією підсистем у межах великої системи. Системність лексики полягає: «1) у вивідності одних лексичних одиниць з інших, тобто у можливості тлумачення будь-якого слова іншими словами тієї самої мови; 2) у можливості опису всіх лексичних одиниць за допомогою обмеженого числа елементів – семантично найважливіших слів...; 3) у системності й упорядкованості зафіксованого в лексиці об'єктивного світу». (Кочерган, 2000, с. 282)

Наука, що вивчає лексичний склад мов – це лексикологія. За Кочерганом (2001) це багатоаспектна наука, яка вивчає природу й суть слова, його виникнення та зміну, визначення значення слів та їх уживання, структуру словникового складу мови, шляхи його поповнення та ін, тож її проблематика є доволі всебічною. За Дорошенком (2006) сам термін «лексикологія» нині використовується як у широкому, так і вузькому значенні. І саме в широкому розумінні це розділ мовознавства, який відповідно до завдань вивчення словникового складу мови виділяє певні лексикологічні науки, серед яких – семасіологія, що є наукою про значення, тобто семантику слова.

Семасіологія – це галузь лексикології, що пов'язана з вивченням значення слів. Їх семантика, як і значення будь-яких знаків, встановлюється за відношенням даного слова до інших слів лексичного складу мови та відношенням даного слова до того, що воно позначає в дійсності. (Білецький, 1996, с. 147)

Але водночас Дорошенко (2006) зазначав, що семантика слова визначається не лише здатністю слова позначати ті чи інші явища позамовної дійсності, а властивістю співвідноситися з іншими словами. Тож, за різноманітними відношеннями конкретного слова з іншими мовознавці виділяють в лексичній системі синоніми, антоніми та омоніми.

1.2. Поняття «синонім» та «синонімія»

Спершу пропонуємо розглянути визначення поняття «синонімія» як такого. За Єрмоленком (2001) синонімією є збіг мовних одиниць (морфем, слів, фразеологічних зворотів, синтаксичних конструкцій) у їх основному значенні й збереження різниці між ними в значеннєвих відтінках і стилістичному забарвленні (с. 154). А от за Селівановою (2006), що розкриває це поняття більш глибоко, синонімія – це вияв мовної парадигматики й асиметричного дуалізму мовного знаку, наявність однакового чи близького змісту у кількох знаків одного статусу (рівневого, чистомовного тощо) (с. 541).

Щодо визначення самого поняття «синонім», то в мовознавців воно часом різниться, наводяться як більш лаконічні, так і розгорнуті пояснення. Наприклад, за Кочерганом (2001) синонімами є слова, які мають значення, що повністю або частково збігається, у той час як Єрмоленко в «Короткому тлумачному словнику лінгвістичних термінів» наводить більш розгорнуте значення й вказує, що синоніми – це слова, що співвідносяться з тим самим поняттям, мають одне загальне значення, але різняться відтінками лексичного значення, стилістичних забарвленим, сполучуваністю з іншими словами. Також він додає, що синоніми, як правило, належать до однієї частини мови (Єрмоленко, 2001, с.153). А от за Жовтобрюхом (1956) синонімами є слова, які є відмінними одне від одного звуковим складом, але означають назву одного поняття з різними відтінками в його значенні або з різним стилістичним забарвленням (с. 31). Ще одне коротке, але влучне визначення, де також акцентується на різному звучанні синонімів, наводить Караман і зазначає, що синоніми – це слова, які мають близьке або тотожне значення, але є різними за звучанням (Караман, 2011, с. 22). А от Селіванова (2006) визначає синоніми як розбіжні за звучанням і написанням лексеми одного чистомовного статусу або одиниці переважно одного мовного рівня (морфеми, граматичні форми, синтаксичні конструкції, фразеологізми) із близькими чи тотожними до них значеннями.

Беручи до уваги знакову природу слова, можна констатувати, що глибинну основу синонімії становить позначення одного й того денотата кількома різними словами. У зв'язку з цим слід зауважити, що в номінативній діяльності, кінцевим результатом якої є формування того чи того словесного знаку, взаємодіють дві істотно важливі тенденції, а саме: 1) нейтральне, позбавлене супровідних суб'єктивно-оцінних характеристик називання предметів позамовної дійсності; 2) відображення у відповідних словах суб'єктивно-оцінних характеристик денотатів, бачення їх під кутом зору позитивної або негативної оцінки. Відповідно до цих двох тенденцій і відбувається поповнення лексичного складу мови синонімами. (Грищенко, 2002)

1.3. Класифікація синонімів

Із складної лінгвістичної значеннєвої природи синонімії, існування багатьох типів семантичних зближень лексичних одиниць впливають різні критерії визначення і класифікації синонімії. Мовознавча наука нараховує десятки класифікацій лексичних синонімів (різного наукового рівня).

За різними принципами класифікації синоніми поділяють на кілька різновидів: а) абсолютні, або повні, - неповні (останніх у мовах світу переважна більшість); б) семантичні – стилістичні – семантично – стилістичні; в) різнокореневі – однокореневі; г) загальномовні – контекстуальні; (*Українська мова: Енциклопедія, 2000*).

За Кочерганом (2001) за ступенем синонімічності, відповідно до ступеня близькості лексичних значень відповідних слів, синоніми поділяються на абсолютні й часткові, або ж як зазначав Грищенко (2002, ст. 143) на повні й неповні. Абсолютні синоніми, що також називають повними, це синоніми, що повністю збігаються за своєю семантикою, тобто не різняться ні відтінками значень, ні емоційним забарвленням, ні сполучуваністю. Зазвичай вони трапляються в термінології, а для звичайного повсякденного мовлення являються доволі рідкісним явищем, оскільки, як правило, слова набуваються різних семантичних і стилістичних відтінків, а інколи й повністю змінюють своє значення.

Щодо часткових синонімів, то відповідно це синоніми, які відрізняються відтінками значень, емоційно-експресивним забарвленням, стилістичними функціями тощо. І відповідно серед них виділяють семантичні, стилістичні й семантико-стилістичні синоніми.

Проте Грищенко (2002) розкриває цей момент з більш глибокої точки зору. Він зазначав, що на основі протиставлення за повним і неповним збігом лексичних значень окремі мовознавці розрізняють два основних види синонімів: 1) синоніми, тобто слова з тотожними, ідентичними лексичними значеннями; 2) квазісиноніми, тобто слова з близькими, але не тотожними лексичними значеннями. Сутність такої класифікації полягає в тому, що синонімам властива нейтралізація значень, одну з

основних умов якої становить взаємозаміна слів у відповідних контекстах. Квазісиноніми у зв'язку з наявністю певних відтінків, характерних смислів не підлягають семантичній нейтралізації, тобто не характеризуються взаємозаміною без додаткових значенневих або емоційно-оцінних втрат. Тож ґрунтуючись на внутрішній диференціації квазісинонімів у їх складі виокремлюються семантичні, або ідеографічні, стилістичні й семантико-стилістичні синоніми, про які зазначав і Кочерган у своїй класифікації.

Семантичні синоніми, що також називають ідеографічними, це ті синоніми, що мають відмінні відтінки значень. Наприклад, в українській мові це пара слів *жах-страх* (Караванський, 2000, с. 109). Стилiстичні, або ж емоційно-експресивні синоніми, це ті синоніми, що відрізняються саме емоційно-експресивним забарвленням, тому часто використовуються в різних стилях мови. До прикладу, це пара слів *їсти-жерти* (Караванський, 2000, с. 156). Щодо семантико-стилістичних синонімів, то вони водночас відрізняються як відтінками значень, так і стилістичним забарвленням, тобто поєднують в собі два попередніх різновиди. Наприклад, в українській мові це пара слів *бігти-дранати* (Караванський, 2000, с. 27). Також важливо зазначити, що через те, що ідеографічні, стилістичні й семантико-стилістичні синоніми відрізняються відтінками своєї семантики й емоційно-експресивним забарвленням, вони окреслюються різною сполучуваністю і дуже не часто є взаємозамінними.

Білодід (1973) відповідно виокремлює такі ж 3 різновиди синонімів.

А от Лисиченко (1977) виділяє такі групи синонімів:

1. Логічні, або ідеографічні, за термінологією Виноградова, синоніми виникають внаслідок фіксування в слові диференціальних ознак поняття. Вони відрізняються тим, що в синонімічному слові фіксується якась нова риса самого явища, риса, що в значення синонімічних слів, які існували до цього, не включалася. Основна функція синонімів цього типу – уточнювати характеристику поняття. Залежно від компоненту, яким відрізняються значення двох синонімів, розрізняють такі їх підгрупи:

1) Синоніми, в значенні яких підкреслюється й виділяється певна сторона, ознака, риса, названого словом явища, яка в значенні інших членів синонімічної групи відсутня. Так слова *барви* й *тони* вказують на місце в кольоровому спектрі (уявлення про *барви* пов'язане переважно з основними кольорами, про *тони* – з переходами й відтінками в межах кожного кольору).

2) Синоніми, що служать для виявлення ступеня чи міри ознаки, якості або стану. Сюди належать слова, що називають ознаку, якість або стан, зокрема, значна кількість прикметників (*слухняний-покірний, лукавий - підступний, гарний-чудовий*). У такі ж відношення між собою можуть вступати похідні від них іменники (*слухняність - покірність*). Іменники, що називають якість чи стан (*сором-ганьба, біда-горе*), теж виявляють різну міру якості чи стану.

3) Синоніми, що характеризують інтенсивність дії або стану. У парах дієслів *ламати* – *трощити, просити* – *молити, горіти* – *палити* друге слово виражає ту ж дію або стан, що й перше, але більш інтенсивно виявлену.

4) Синоніми, що різняться характером дії: *плач* (може бути беззвучним) – *ридання* (вголос і судорожно) – *тужіння* (уголос і протяжно); *сміх* – *регит* (голосний сміх).

5) До складу логічних синонімів слід віднести також ті відтінки, значення яких пов'язані з характером сполучуваності, властивої кожному з членів синонімічної групи. Так, прикметник *юний* відрізняється від синоніма *молодий* тим, що сполучається переважно з іменниками – назвами осіб (прямо або опосередковано через слова *літа, роки*). Синоніми *колір* і *масть* відрізняються тим, що другий відноситься до назв живих істот (крім людей), *колір* і *барви*, зокрема, тим, що слово *барви* не може пов'язуватися з назвами живих істот.

2. Другий клас синонімів за значенням пов'язаний із стильовою диференціацією лексики, з місцем слова у стилістичній системі. Для стилістичної системи основним є протиставлення не за відмінностями в понятті, а за вживанням слова переважно в тому чи іншому функціональному стилі. Наприклад, *незалежність* – слово, що відрізняється більш широкими стилістичними можливостями й близьке до

міжстильової лексики, у той час як слово *суверенітет* – належить до суспільно-політичного стилю; відповідно *друг* – до нейтрального, *друзяка* – до розмовного.

2. Синоніми емоціонального забарвлення (або експресивні), значення яких відрізняється від інших слів синонімічної групи емоціональним компонентом, що виявляє ставлення особи чи колективу до явища (*неправда-брехня, солдат-воїн*).

3. Четвертий клас синонімів за значенням становлять так звані абсолютні синоніми, тобто слова з тотожним значенням. Наприклад, *тримати-держати, ждати-чекати, господар-хазяїн*.

За Селівановою (2006) синонімія властива морфологічній, словотворчій, лексичній, синтаксичній та фразеологічній підсистемам мови. Саме лексична синонімія передбачає поділ синонімічних слів на лексичні й контекстуальні: перші мають подібність значень у мовній системі, другі отримують її у контексті. Диференціюються вони за такою самою системою, що й була визначена Кочерганом.

Важливо зазначити, що функціями синонімії є заміщення й уточнення, увиразнення й експресивізація тощо. Граматична синонімія реалізується в межах однієї або різних частин мови, що передають близьке значення (наприклад існує синонімія прийменників із просторовим значенням, синонімія кількісних і збірних числівників, форм одними та множини, тощо). Синтаксична синонімія в свою чергу представлена словосполуками, членами речення, підрядними предикативними одиницями, реченнями, які мають однакове значення, хоч і можуть відрізнитися за стилістичною забарвленістю, образністю, і розбіжні за граматичною структурою. А от фразеологічна синонімія ґрунтується на близькості значень фразеологічних зворотів. (Селіванова, 2006)

За Караманом (2011) розрізняються лексичні та контекстуальні синоніми. Лексичними є ті синоніми, які відносяться до однієї частини мови і мають певний відтінок у значенні. А от контекстуальні синоніми – це слова або сполучення слів, які мають близьке значення лише в контексті. Варто відмітити, що вони творяться в

процесі індивідуального мовлення і широко використовуються в художньому і публіцистичному стилях.

Також відмічаємо, що в синонімічні відношення слово вступає не в цілому, а окремими своїми значеннями, тому багатозначне слово може одночасно належати до декількох синонімічних рядів. Наприклад, в англійській мові є дієслово *to ask*, що має значення «запитувати», «просити» й «запрошувати», кожне з яких має свої окремі синоніми. Наприклад, *to ask* у значенні «запитувати» має синонім *to inquire*, у той час як *to ask* у значенні «просити» має синонім *to request*, а *to ask* у значенні «запрошувати» має синонім *to invite*. Тож існує такий термін як синонімічний ряд, яким називають сукупність усіх синонімів певного змісту. (Кочерган, 2001, ст. 203-204)

1.4. Синонімія в корейській мові

Перш за все варто відмітити, що для визначення синонімів у корейській мові використовуються два поняття: 동의어 та 유의어. Їх різниця полягає в тому, що 동의어 – це синоніми, що позначають слова з повністю однаковими значеннями, а 유의어 – це термін на позначення синонімів, семантика яких частково відрізняється. (Лі Кьон Бо, 2018) Відповідно, можемо зробити висновок, що 동의어 – це абсолютні/повні синоніми, а 유의어 – це відповідно неповні/часткові синоніми. Як зазначав Лім Джи Рьон (1992), синонімами можна вважати той ряд слів, де зібрано дві або більше лексем зі схожими/однаковими значеннями. Також зазначалося, що корейськими повними синонімами 동의어 є ті слова, концептуальне, асоціативне й суб'єктивне значення яких є однаковим, через що вони можуть бути взаємозамінними в будь-яких контекстах. А от частковими корейськими синонімами 유의어 є ті слова, які можуть бути взаємозамінними лише в певних контекстах, коли збігаються їх контекстуальні значення.

1.4.1. Корейські синоніми 동의어

Спершу пропонуємо ознайомитися з повними корейськими синонімами 동의어. Тож, 동의어 – це слова, що мають різну фонетику, тобто відрізняються за звучанням,

проте мають однакове значення. Однак збіг їх семантики не означає, що існують синоніми, які позначають один і той самий референт або мають однакове центральне, основне значення, а радше те, що вони можуть бути використані як взаємозамінні в одному реченні без жодних незручностей. Тому загальна думка вчених полягає в тому, що більшість корейських синонімів є саме частковими синонімами, адже навіть приклади 동의어 не є буквральними й досконалими синонімічними ланцюгами, де кожне слово повністю відповідає наступному.

Залежно від лексичної групи, у корейській мові виділяють 7 видів синонімів 동의어. Перш за все, варто відмітити, що всю корейську лексику можна поділити на три групи:

1. Власне корейська лексика (кор. 고유어)
2. Китаїзми, тобто слова китайського походження (кор. 한자어)
3. Іншомовні запозичення (кор. 외래어)

Тож, відповідно до цієї класифікації, мовознавці виділяють 7 типів синонімів 동의어 у корейській мові. Серед них:

1. 고유어 : 고유어 (власне корейська лексика : власне корейська лексика)
2. 고유어 : 한자어 (власне корейська лексика : китаїзми)
3. 한자어 : 한자어 (китаїзми : китаїзми)
4. 고유어 : 외래어 (власне корейська лексика : іншомовні запозичення)
5. 한자어 : 외래어 (китаїзми : іншомовні запозичення)
6. 고유어 : 한자어 : 외래어 (власне корейська лексика : китаїзми : іншомовні запозичення)
7. 외래어 : 외래어 (іншомовні запозичення : іншомовні запозичення)

Однак найчастіше в корейській мові можна зустріти саме 2 і 3 типи, тобто синоніми «власне корейська лексика : китаїзми» та синоніми «китаїзми : китаїзми». Синоніми у власне корейській лексиці можна розглядати з кількох точок зору: чи походять вони

від однієї основи, чи мають різні основи, чи мають вони об'єктивні семантичні відмінності, чи мають лише емоційно-експресивні відмінності?

Важливо відмітити, що значна частина синонімів 동의어 утворена онематопоетичними словами й власне корейською лексикою. Ці онематопоетичні слова виражають емоційні або сенсорні відмінності у значеннях, що ґрунтуються на трьох опозиціях приголосних (м'які, тверді та сонорні) або двох опозиціях голосних (темні й світлі голосні). Наприклад, це синонімічні ряди слів 아장아장 : 어정어정, що позначають звук тупотіння від кроків дитини або тварини (네이버 사전), або ж тристоронній ряд 감감하다 : 캄캄하다 : 감감하다, де всі слова перекладаються як «темний» (네이버 사전). Також, наприклад, такі пари слів як 가(邊) : 끝(端), або ж 쪽(片) : 짝(匹) та 춥다(寒) : 차다(冷), що мають різне ієрогліфічне китайське походження утворюють синоніми, які частково етимологічно збігаються, проте демонструють значні відмінності у фонетичній формі, але все ж таки мають багато спільних значень. Щодо прикладів синонімів з різними основами й відповідно частково різною семантикою, то це пари 죽다 : 돌아가다, або ж 옳다 : 바르다.

Щодо типу синонімів «власне корейська лексика : китаїзми», то зазвичай до одного власного корейського слова можна дібрати декілька синонімів китайського ієрогліфічного походження. Наприклад, до власне корейського слова 생각 можна навести такі синоніми як 사고(思考), 사색(思索), 사념(思念) та інші, що всі українською перекладатимуться як «думка». (네이버 사전) У таких синонімічних рядах, де відбувається відповідність між власне корейським словом і китаїзмом, корейське слово зазвичай є загальним і всеосяжним, тоді як слово китайського ієрогліфічного походження є більш вузько визначеним.

Останнім часом, точніше протягом останніх десятиліть, у корейській мові спостерігається поступове збільшення кількості іншомовних запозичень, що приходять з мов багатьох західних країн. Тому, відповідно й поступово збільшується кількість синонімів, що відносять до типу «китаїзми : іншомовні запозичення», серед

яких, наприклад, пара слів 밀회(密會) : 데이트 (date), обидва з яких можна перекласти українською як «побачення».

Як наслідок, з'явилося чимало синонімів з потрібною структурою: «власне корейське слово : китаїзм : іншомовне запозичення». Серед яких, наприклад, ряд 잘못 : 실수(失手) : 에러(error), члени якого перекладатимуться як «помилка». (네이버 사전)

Проте також важливо відмітити, що коли семантичний розрив між синонімами стає занадто великим, вони стають різними словами з відповідно різними значеннями. Прикладами корейських слів, які були синонімами в 15-16 століттях, але в сучасній мові сприймаються як абсолютно різні слова, є такі пари як 마리 та 머리(頭), що нині відповідно перекладаються як «одиниця для підрахунку тварин» та «голова». Або ж дієслова 남다(殘餘·留) та 넘다(越), що нині перекладаються як «залишатися» й «перевищувати».

А також, трапляються випадки, коли одне слово з синонімічного ряду стає більш поширеним за інші, що призводить до відносного вимирання іншого, через що його починають відносити до мертвої лексики. До неї нині належать багато власне корейських слів, що «програли» в боротьбі з китаїзмами. Наприклад, так сталося з парою слів 강(江) та 가람, що обидва перекладаються як «річка», проте перше слово походить з китайської мови й нині дуже активно використовується в корейській, у той час як власне корейське слово 가람 є доволі рідковживаним. (동의어 : 네이버 지식백과)

1.4.1. Корейські синоніми 유의어

Як було зазначено вище, корейські синоніми 유의어 – це два чи більше слів, що мають схожу семантику.

Корейські мовознавці досі ведуть дискусії з приводу того, яким словом варто краще детермінувати корейські синоніми. Чи коректніше їх позначати виключно терміном 유의어, або ж варіант 동의어 є не менш припустимим? Правда полягає в тому, що загальне значення використаного слова має вирішальне значення лише в конкретному контексті, тож є підстави вважати, що не існує двох слів, що мали б абсолютно ідентичне значення, тобто синонімами мають бути слова, що просто

мають схожі значення. Але деякі вчені все ж наполягають на використанні терміну 동의어 для випадків, коли синоніми мають збіги семантики в своєму концептуальному чи інтелектуальному сенсі. Саме тому, це питання ще досі вивчається, а досі існують й використовуються обидва терміни – як 유의어, так і 동의어.

Встановлення синонімічного зв'язку в корейських синонімах 유의어 визначається (1) взаємозамінністю слів в одному контексті, (2) зв'язком з антонімами та (3) вказівним зв'язком. Тобто, якщо декілька слів першочергово повністю взаємозамінні в усіх наукових контекстах і зміна семантики не відбувається під впливом жодних факторів, вони точно є синонімами. І відповідно, синонімами можуть бути слова, що взаємозамінні лише в певних контекстах. Також питання наявності синонімічних зв'язків між словами можна простежити досліджуючи антоніми до слів і вказівний зв'язок, тобто відношення, що виникають коли два (чи більше) слів позначають одне те й саме поняття.

Щодо класифікації синонімічних зв'язків, то основуючись на їх походження, вони поділяються на ті самі типи, що були наведені вище під час класифікації синонімів 동의어.

Щодо особливостей корейських синонімів, то на відміну від семантичної структури, характерної для мов загалом, притаманними саме корейській мові синонімами є слова, що мають семантичний зв'язок пов'язаний з шанобливою лексикою, наприклад, дієслова 잡숫다 та 먹다, що обидва перекладаються як «їсти», проте використовуються в абсолютно різних контекстах. Також, серед особливостей варто відмітити формування семантичних зв'язків через розвиток слів спорідненості, тобто між словами 아버지 та 아비 (укр. *тато*) (이승녕, 1967)

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1

Перш за все, у цьому розділі нами була наведена детальна класифікація поняття лексико-семантичної системи, в якому вона була розглянута як велика мовна структура, що складається з безлічі слів та їх семантики. Дослідження цього питання є важливим, адже всі слова в усіх мовах світу існують не окремо одне від одного, а в

певних об'єднаннях, де кожне окреме слово займає відведене йому місце. Саме тому, для дослідження окремих галузей цієї системи, нами було досліджене її загальне поняття й складники.

Також, були досліджені поняття «синонімія» та «синонім», адже в мовознавстві є безліч визначень цієї лінгвістичної одиниці, що відрізняються від вченого до вченого. Тож аналіз якомога більшої кількості даних термінів допоможе з більш глибокої точки зору дослідити мету даного дослідження.

Окрім цього, було детально розглянуто класифікацію синонімів, бо в мовознавчій науці єдиної сталої класифікації для них не існує – кожен вчений розглядає синонімію з різних сторін, тож існують різні види й підвиди синонімів, дослідженням яких займалися й нині займаються різні вчені.

І наостанок, у першому розділі було розглянуто власне корейську синонімію: були розрізнені такі поняття як 동의어 та 유의어, була наведена детальна класифікація корейських синонімів.

РОЗДІЛ 2.

Аналіз лексико-семантичних синонімів у корейській мові.

2.1. Функціонування лексико-семантичних синонімів у діловому стилі в корейській мові

Велика кількість різноманітних за своєю класифікацією синонімів сприяє збагаченню виразності корейської мови. Адже завдяки синонімам, у мовців з'являється більше можливостей для вибору слів з метою висловлення більш точного, доречного в окремих випадках й ефективного вираження своєї думки.

Як зазначав Білецький (1997), коли ми маємо справу з якоюсь чужою мовою, то ми природно хочемо бачити в ній усе те, до чого ми звикли в нашій мові. Проте корейська мова має безліч цікавих розбіжностей зі звичними для нас українською чи англійською мовами. Тож, з метою аналізу й вивчення таких суперечних моментів, які можуть здатися складними для досягнення при ознайомленні з корейською мовою, і проводиться дане дослідження.

У цьому підрозділі буде наведений аналіз функціонування корейських синонімів у діловому стилі, що має назву 해라체. Англійською мовою його ще також називають *formally impolite style*, тобто «*формальний невічливий стиль*», якщо перекладати на українську. А також, можна почути як його називають *plain style*, тобто «*звичайний*» стиль. Зазвичай він використовується в будь-яких текстах, що не адресуються певній особі (книжках, газетах, статтях, журналах тощо), бо інші корейські стилі своєю граматичною складовою зазвичай направлені на певного «слухача». Саме тому, цей стиль іноді називають ще й «*книжковим*», бо його також можна часто побачити в підручниках, де наводяться приклади граматичних форм тощо. (안진명, 선은희, 2013) Також варто відмітити, що в цьому стилі найчастіше використовуються синоніми типів 고유어 : 고유어 (власне корейська лексика : власне корейська лексика), 고유어 : 한자어 (власне корейська лексика : китаїзми) та 한자어 : 한자어 (китаїзми : китаїзми),

тобто іншомовні синоніми (наприклад, з англійської мови) в цьому стилі зустрічаються не так часто.

Перший розглянутий нами приклад синонімів відноситься до типу 한자어 : 한자어, тобто «китаїзми : китаїзми». Розглянемо пару слів 수도 (首都) та 도읍 (都邑). Обидва вони українською перекладаються як «столиця», проте певна різниця в значенні все ж таки присутня. Розглядаючи словникове значення слова 수도 ми дізнаємося, що це «місто, де розташована центральна влада держави», у той час як значення слова 도읍 – «місце, де розташована центральна влада держави», що не прив'язує нас до класифікації «столиці» виключно як повноцінного міста з усіма його ознаками.

Розглянемо приклади:

«서울은 대한민국의 수도입니다» (네이버 사전) - «Сеул – столиця Республіки Корея» (Free translation service, Papago, б. д.)

«단군은 왕이 된 지 50년이 되었을 때, 평양 부근인 아사달에 도읍을 정하고, 나라 이름을 조선이라고 했다» (Yeon та ін., 2014) - «Коли Тангун пробув правителем 50 років, він заснував столицю Асадал поблизу Пхеньяну, а країну назвав Чосон» (Free translation service, Papago, б. д.)

Тобто, можемо зробити висновок, що слово 도읍 усе-таки може позначати трохи більш ширше поняття, що не обмежується номінацією столиці виключно як повноцінного міста, у той час як слово 수도 позначає конкретно повноцінне місто-столицю.

Наступний приклад відноситься до типу 고유어 : 한자, тобто «власне корейська лексика : китаїзми». Розглянемо пару слів 이야기 та 체험담 (體驗談). Українською мовою обидва ці слова перекладатимуться як «розповідь», проте вони матимуть дуже велику різницю в семантиці, адже перш за все, слово 이야기 є багатозначним словом, що позначає мінімум 4 поняття, серед яких: 1. «розповідь» - слова чи текст, передані комусь про який-небудь факт, стан, подію, досвід, думки, тощо; 2. «розмова» - обмін словами з іншою людиною; 3. «розповідь» - слова про який-небудь факт чи подію, яка не відбулася насправді, але таким чином, ніби це дійсно відбувалося; 4. «чутки» -

слова, що розносяться між людьми про щось. А от запозичене з китайської мови слово 체험담 є однозначним, але хоча й теж перекладатиметься українською як «розповідь», використовуватиметься лише в тих випадках, коли «йдеться про розмову, що базується на особистому досвіді людини».

Розглянемо приклади:

«지금으로부터 약 5 천 년 전의 이야기이다». (Yeon та ін., 2014) – «Це розповідь, події якої сталися близько 5 тисяч років тому» (Free translation service, Papago, б. д.)

«이 책은 한국을 여행한 외국인들의 한국 생활 체험담을 모은 것이다» - «Ця книга – збірка розповідей з враженнями від іноземців, що подорожували Кореєю, про життя там». (Free translation service, Papago, б. д.)

На цих прикладах бачимо, що в першому випадку зі словом 이야기 йдеться про якусь міфологічну чи казкову розповідь, події якої скоріш за все не відбувалися насправді, проте подаються так, ніби дійсно коїлися. А в другому випадку, де ми бачимо використання слова 체험담 в контексті, йдеться про конкретні розповіді, що базуються на досвіді конкретних людей. Тобто семантика цих слів дуже відрізняється й використовується в абсолютно різних випадках, хоча переклад цих слів українською збігається за своїм звучанням і з першого погляду може бути взаємозамінним.

Ще один приклад теж відноситься до типу 고유어 : 한자, тобто «власне корейська лексика : китайзми». Цього разу розглянемо два доволі часто вживаних у корейській мові дієслова, що також одними з перших вивчаються тими, хто вирішує опанувати цю східну мову. Це дієслова 공부하다 (工夫하다) та 배우다. Українці час від часу плутають ці слова та контексти для їх використання, бо загальне значення обох цих слів - «вчити/вчитися». Проте на ділі, вони дуже різні. Дієслово 공부하다 використовується для визначення процесу «вчення», що відбувається в навчальному закладі, або за допомогою якоїсь літератури, тобто «*шляхом вивчення наук чи технологій*». Щодо дієслова 배우다, то його контекст інший, адже позначає процес вивчення й осягнення будь-якого процесу, часто побутового й часто саме через практичні навички. Наприклад, якщо ми хочемо сказати, що «Вчора я навчилася

кататися на велосипеді» для позначення дієслова «навчилася» ми використаємо саме дієслово 배우다, адже вивчення відбулося на практиці, не через наукову літературу тощо. Та й ми навчилися просто процесу, а не ознайомлювалися з катанням на велосипеді як з об'єктом вивчаючи його наукову складову.

Розглянемо приклади:

«나는 어렸을 때부터 책을 읽고 공부하는 것을 좋아했다» - «Ще з дитинства мені подобалося читати книжки й вчитися».

«나는 등산을 통해 자연의 위대함을 배운다». – «Я вивчаю/пізнаю велич природи через скелелазіння».

У результаті бачимо, що дієслово 공부하다 було використано в першому реченні в контексті осягнення теоретичних знань через книжки, у той час як дієслово 배우다 використане для уточнення осягнення певних знань саме через практичні навички.

Далі розглянемо синонімічний ряд з трьох часто вживаних корейських слів, що відноситься до типу 고유어 : 고유어, тобто його складниками будуть виключно ті слова, що є власне корейськими. Це слова 예쁘다, 잘생기다 та 아름답다. Усі вони українською перекладатимуться як «гарний», проте використовуватимуться для опису зовсім різних об'єктів. Розпочнемо зі слова 예쁘다. Хоча і його словникове значення звучить як «приємний на вигляд, милий (про зовнішність)», варто відмітити, що його використовують виключно для опису зовнішності осіб жіночої статі, дуже не часто для опису зовнішності маленьких хлопчиків-дітей. Тобто, це певний собі аналог англійського слова pretty, що також використовують виключно по відношенню до жінок. Щодо слова 잘생기다, то його словникове значення теж звучить як «привабливий, приємний (про обличчя чи зовнішність)», але використовується воно виключно по відношенню до осіб чоловічої статі, тобто є аналогом англійського слова handsome, що використовується у тому ж контексті. Щодо слова 아름답다, то його найчастіше можна побачити в контексті опису неживих предметів. Його словникове визначення звучить як «якість об'єкта, голосу, кольору тощо, що може задовольнити й доставити радість слуху або зору», а англійським аналогом є слово beautiful, що також схоже за контекстом використання з корейським відповідником.

Розглянемо приклади з даними словами:

«그 여자는 예쁘긴 하지만 마음씨가 나쁘다» (Yeon та ін., 2014) – «Та жінка гарна, проте не дуже хороша людина».

«내 남동생은 눈이 크고 코가 오뚝해서 잘생겼다». – «Мій молодший брат гарний – він має великі очі й курносий ніс».

«호주는 아름다운 자연으로 유명합니다» (Yonsei Korean Institute, 2010) – «Австралія відома своєю гарною природою».

Тож на практиці бачимо, що слово 예쁘다 було використане саме для опису зовнішності жінки, слово 잘생기다 для опису зовнішності особи чоловічої статі й слово 아름답다 відповідно для опису природи, тобто неживого об'єкту.

Наступними розглянемо ще одну пару власне корейських синонімів, що відносяться до типу 고유어 : 고유어 й часто плутаються людьми, що тільки починають вивчення корейської мови. Це пара слів 덥다 й 뜨겁다, що обидва перекладаються на українську як «гарячий/жаркий», проте використовуються в абсолютно різних випадках. Хоча й визначення обох цих слів у словнику звучить як «той що має високу температуру», ці слова певним чином відрізняються. Слово 덥다 використовується в корейській мові для опису абстрактних об'єктів, найчастіше погоди чи температури. А от словом 뜨겁다 описують конкретні предмети, високу температуру яких ми можемо відчутти за доторком.

Нумо проаналізуємо це на прикладах:

«가을은 선선하며 여름은 덥다» (Yeon та ін., 2014) - «Осінь прохолодна, а літо жаряче/жарке/спекотне».

«지수는 몸살로 인해 온몸이 뜨거웠고, 옷은 땀으로 흠뻑 젖어 있었다» - «Тіло Джису було жарячим від навантажень, а одяг - мокрим від поту».

Тобто, як ми бачимо, слово 덥다 дійсно було використане для опису абстрактного об'єкту, у цьому випадку літа, точніше температури повітря протягом цієї пори року, що й вказує на використання цього прикметника для опису саме для абстрактного поняття. Щодо прикметника 뜨겁다, то він відповідно був використаний

для опису температури тіла, до якого ми можемо теоретично доторкнутися й відчутися цей жар на собі.

І останній приклад синонімів, що також часто викликає запитання й труднощі в розумінні для іноземців під час вивчення корейської мови, також буде відноситися до типу 고유어 : 고유어, тобто «власне корейське слово : власне корейське слово». Проаналізуємо пару слів 힘들다 та 어렵다. Якщо розглядати слово 힘들다 і його словникове значення, бачимо, що визначення звучать як: «той, що потребує багато сил; важкий у виконанні якоїсь справи; той, що доставляє багато труднощів і проблем; той, що потребує великої праці», тобто загалом, можемо конкретизувати його переклад до прикметника «тяжкий/важкий». Щодо слова 어렵다, то більшість його значень звучать як: «заплутаний, той що відбирає багато сил; той, що містить багато труднощів, не легкий для розуміння тощо», тобто загалом, ці значення також можна конкретизувати до українських прикметників «тяжкий/важкий». Проте як і в попередньо розглянутих нами випадках, ці два корейські слова також використовуються в різних контекстах і не є взаємозамінними. Носії використовують слово 힘들다 тоді, коли йдеться про опис процесу, до якого були залучені саме фізичні зусилля, адже якщо розібрати це слово за його складниками, ми побачимо, що воно напряду складається з іменника 힘, тобто «сила» та дієслова 들다, одне зі значень якого – «докладати/вкладати», тобто дослівне значення слова 힘들다 – «той, що вимагає докладання сили». Тому, найчастіше його можна побачити саме в тих контекстах, що стосуються процесів, де були докладені фізичні зусилля. Щодо слова 어렵다, то його в корейській мові частіше використовують для описів процесів, у яких були задіяні розумові здібності, або з якими виникли ментальні труднощі, аніж для яких було потрібне докладання сили.

Розглянемо приклади:

«국경없는 의사회 회원들은 보통 천막이나 창고에서 힘들게 일을 하고 있다». (Yonsei Korean Institute, 2010) – «Члени MSF зазвичай працюють у наметах або на складах, виконуючи важку роботу», або якщо більш дослівно, то «Члени MSF зазвичай важко працюють у наметах або на складах».

«직접적으로 거절하기 어렵다면 조금은 다른 방법을 생각해 보는 것도 좋을 것이다».
(Yonsei Korean Institute, 2010) – «Якщо вам важко відмовити напярму, було б добре, якби ви розглянули якийсь інший підхід».

Тож бачимо, що в першому реченні прикметник був використаний для опису тяжкої фізичної праці, процесу, до якого були докладені фізичні зусилля. А от в другому реченні йдеться не про «тяжкість» відмову через фізичну складову цього процесу, а про ментальну складову, коли людині важко комусь відмовити саме через певні психологічні труднощі цього процесу.

2.2. Функціонування лексико-семантичних синонімів у розмовному стилі в корейській мові

Відповідно до минулого підрозділу, у цій частині наукової роботи буде наведений аналіз функціонування синонімів у розмовному стилі корейської мови. Особливостей розмовного стилю в корейській мові безліч – перш за все, варто відмітити, що використовується там не один єдиний стиль, а декілька його різновидів, що залежать від соціальної ієрархії всередині корейського суспільства. Декілька найбільш поширених для спілкування стилів це – 하십시오체, тобто так званий «*формальний ввічливий стиль*», що використовується між незнайомцями для початку розмови, між колегами для більш формального спілкування, на телебаченні, з клієнтами в різноманітних сферах, тощо; 해요체, тобто «*повсякденний ввічливий стиль*», що використовується для спілкування між незнайомцями приблизно одного того й самого віку, між колегами у менш формальних ситуаціях тощо; 해체, тобто «*повсякденний неввічливий стиль*», що використовується для спілкування між близькими друзями й родичами, або ж при розмові з дітьми. Відповідно до рівня ввічливості змінюється й частота використання синонімів певного типу. Наприклад, у найбільш формальних стилях не так часто використовують іншомовні, особливо англійські запозичення, що навпаки регулярно відбувається у найменш ввічливих стилях спілкування, де корейці останнім часом дуже активно використовують англійську лексику.

Пропонуємо розглянути приклади, щоб напряду побачити різницю в використанні синонімів різних категорій у корейському розмовному стилі.

Перший приклад відноситься до типу 한자어 : 외래어, тобто «китаїзми : іншомовні запозичення». Проаналізуємо пару слів 연예인(演藝人) та 아이돌 (idol), що перекладатимуться на українську як «знаменитість-артист/виконавець». Проте окрім їх походження, частково відрізняються ще й їх значення. Перше слово 연예인, що походить з китайської мови має словникове визначення «людина, що виступає з піснями, танцями, грає в кіно чи театрі тощо», тобто може номінувати артистів майже усіх сфер. Щодо слова 아이돌, що походить від англійського idol (дослівно перекладатиметься українською як «ідол», проте в контексті корейської поп індустрії позначається словом «айдол», що активно використовується нині), то воно найчастіше використовується саме для позначення співаків і співачок у жанрі к-поп (корейський поп), що є кумирами, тобто «ідолами» для сучасної молоді. Рідше цей термін використовують для позначення відомих акторів, спортсменів тощо, що також мають певний публічний вплив.

Розглянемо приклади:

«현실적으로 생각해보자. 어느 연예인이 자기 경력 최고인 시점에 군대를 가고 싶겠어?» - «Нумо мислити реально. Яка знаменитість захоче зачислитися до рядів армії на піку своєї кар'єри?»

«한국의 많은 남자 아이돌 그룹이 세계적인 인기를 얻었습니다» - «Багато корейських чоловічих айдол-груп отримало світову популярність».

На даних прикладах бачимо, що в першому реченні слово 연예인 дійсно позначає ширше поняття, адже для нас не конкретизується, про знаменитість якої зі сфер йдеться. А щодо другого речення, де було використане слово 아이돌, то по ньому простежується номінація саме знаменитості-співака, бо чоловічі поп-гурти існують нині в Кореї саме в цій індустрії, тобто навряд чи тут йдеться про спортивну чи кіно-індустрію.

Наступний приклад буде відноситися до категорії 고유어 : 한자어 : 외래어 (власне корейська лексика : китаїзми : іншомовні запозичення). Проаналізуємо ряд слів 잔치, 연회 та 파티, що українською перекладатимуться як «вечірка», але мають різницю в семантиці й контекстах використання. Тож, слово власне корейського походження 잔치 має словникове значення «великий званий обід чи вечеря з щедрим частуванням, що влаштовується на честь якої-небудь радісної події», у той час як китаїзм 연회 має значення «зібрання декількох людей за застіллям», а запозичене з англійської мови слово 파티, що відповідно походить від слова party, пояснюється як «бенкет чи зібрання для того, щоб завести дружні стосунки чи відсвяткувати що-небудь». Як бачимо, значення цих слів є доволі схожими, проте все-таки мають незначні відмінності: у першому випадку наголошується на великій події з щедрим частуванням, у другому випадку зі словом китайського походження подія взагалі не наголошується як святкування чогось, а просто пояснюється як «зібрання людей», а слово що походить з англійської наголошує на тому, що ця подія може проводитися з метою заведення нових знайомств, про що не зазначалося у значеннях попередніх слів.

Проаналізуємо речення, у яких були використані дані слова:

«모든 마을 사람들이 그 잔치에 초대되었어요» - «На вечірку/бенкет було запрошено все село».

«시상식 연회로 돈 좀 벌었습니까?» - «Чи заробимо ми трохи грошей з вечірки на честь церемонії нагородження?»

«너 생일 때 파티 크게 할 거니?» - «Вечірка на честь твого дня народження буде масштабною?»

Відповідно на прикладах бачимо, що в першому реченні йдеться про дуже велику й масштабну подію, у другому реченні взагалі не конкретизується на святкуванні, бо вечірка відбувається з приводу офіційної події, а в третьому реченні йдеться про більш неформальний контекст, де розповідається про вечірку з приводу дня народження.

Наступна розглянута нами пара синонімів буде відноситися до типу 고유어 : 외래어, тобто «власне корейська лексика : іншомовні запозичення». Проведемо аналіз пари слів 술집 та 바, що можна перекласти на українську мову як «бар». Перше слово, відповідно, є власне корейського походження й в словнику визначається як «заклад, де продають спиртні напої». Тобто цікаво зазначити, що не зважаючи на свій основний переклад на українську як «бар» і використання корейцями саме для номінації місця де можна придбати й випити алкоголь, у самому визначенні на споживанні взагалі не акцентується. Щодо слова 바, що походить від англійського bar, то його словникове значення визначається як «заклад європейського стилю, де продаються коктейлі, пиво й інші алкогольні напої для їх негайного споживання».

Розглянемо приклади з даними словами:

«가까운 술집에서 가볍게 한잔 할까?» - «Не хочеш випити у місцевому барі?»

«재즈를 좋아하는 영규도 있으니까 오늘은 재즈 바에 가 보자» - «Йон Гю любить джаз, тож нумо сьогодні підемо до джазового бару/бару, де грають джаз».

Тож бачимо, що загалом, у прикладах значення слів приблизно схоже – йдеться про місця, де можна купити й випити алкоголь. Проте в другому реченні, де було використане слово 바 все-таки надається різниця в семантиці, адже в ньому йдеться про джаз, тобто відомий в Європі стиль музики, що відповідно натякає нам на те, що йдеться саме про бар європейського типу, який і номінується в корейській мові словом, що було запозичене з англійської мови.

Також проаналізуємо ще один синонімічний ряд, проте цього разу особливості семантики його членів будуть ще цікавішими, адже іншомовні слова в ньому є повністю запозиченими відповідно до фонетики оригінального слова, але в корейській мові вони стали позначати зовсім інші поняття. Тож, запропонована до розгляду нами пара слів такого типу відноситься до різновиду 한자어 : 외래어 (китаїзми : іншомовні запозичення). Розглянемо пару слів 배우(俳優) та 탤런트 (англ. talent), що українською перекладатимуться як «актор/актриса», але також матимуть розбіжності у відтінках семантичних значень та відповідно контекстах використання.

Визначення китаїзму 배우 подається в словнику наступним чином: «людина, що грає роль будь-якого персонажа в кіно, виставі, драмі тощо», у той час як слово 텔런트 пояснюється як «професійний виконавець ролей у телевізійних серіалах». Тобто, різниця в значенні доволі вагома, адже перше слово позначає акторів і актрис будь-яких сфер, у той час як другий термін стосується лише акторів серіалів на телебаченні. Ну й звісно, варто відмітити ще одну особливість слова 텔런트 – у корейській мові воно отримало значення «актор/актриса», хоча й в оригіналі, в англійській мові, воно має значення «талант/обдарованість», що зовсім не стосується його сучасного корейського значення.

Проаналізуємо контексти використання даної пари слів на прикладах:

«배우들이 무대에서 퇴장하자 불이 켜졌다» - «Як тільки актори полишали сцену, вимикалося світло».

«전에 멕시코의 TV 인기 텔런트였던 그녀는 최근에 하던 일을 그만두고 스페인에서 쉬고 있다». – «У минулому популярна мексиканська телеведуча, вона нещодавно покинула свою основну роботу й зараз відпочиває в Іспанії».

На прикладах бачимо, що слово 배우 було використано в реченні, де йдеться про сцену, скоріш за все театру, тож це слово дійсно може бути застосовано по відношенню до акторів різних творчих сфер. У той час як запозичене з англійської мови слово 텔런트 позначає конкретно актрису телебачення. Тож, використовуються ці розглянуті нами слова в різних контекстах і не можуть бути повністю взаємозамінними, адже замінити слово 텔런트 словом 배우 ми зможемо, проте навпаки так вчити не вийде.

І остання розглянута нами в цьому дослідженні пара синонімів також відноситиметься до типу 한자어 : 외래어, тобто «китаїзми : іншомовні запозичення». Розглянемо пару слів 우산(雨傘) та 파라솔 (франц. parasol), що обидва перекладатимуться на українську мову як «парасолька», але також матимуть цікаву різницю в семантиці. Перше слово 우산, що прийшло до корейської мови з китайської, визначається за словником як «ручне приладдя з довгої палки з матер'яним навісом у

формі криші, що слугує для захисту від дощу». А от слово *파라솔*, що було запозичене з французької мови, визначається як «велика парасолька для пляжу, що встановлюється на землі чи столі й захищає від сонячних променів». Тобто, хоча й два цих слова перекладаються на українську мову як «парасолька», що для нас позначає як приладдя для захисту від дощу, так і приладдя для захисту від сонця, у корейській мові вони не є взаємозамінними й використовуються в абсолютно протилежних один одному випадках.

Розглянемо приклади з використанням даних слів у контексті:

«비가 올까 봐 우산을 가지고 나왔어요» - «Я турбувався що піде дощ, тож взяв із собою парасольку».

«파라솔을 펴고 그늘에 누워 있겠어요» - «Я розкрию парасольку й ляжу в її затінку».

Тож на прикладах бачимо, що *우산* дійсно на практиці використовується в контексті захисту від дощу, у той час як слово французького походження *파라솔*, від якого власне було утворене й українське слово «парасолька», використовується в корейській мові, як і в французькому оригіналі, виключно в контексті захисту від сонця.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2

У даній частині дослідження було детально розглянуто й проаналізовано синонімічні ряди, складники яких відносяться до найбільш часто вживаних категорій синонімів у корейській мові. Було розглянуто ті синоніми, що мають різницю в семантиці, хоча й українською мовою перекладаються однаково. Це питання потребує детального аналізу, оскільки переклад певних корейських слів українською мовою може помилково скласти для людини, що почала вивчати дану східну мову, враження, що дані слова в корейській будуть абсолютно взаємозамінними. Проте нами було на прикладах досліджено певні синонімічні ряди, результат чого довів, що як і було зазначено в теоретичній частині, у корейській мові майже немає абсолютних синонімів і більшість слів усе-таки матимуть хоч і невелику, проте певну семантичну різницю.

Тож, у підрозділі 2.1, що був присвячений функціонуванню лексико-семантичних синонімів у діловому стилі корейської мови, нами було розглянуто: 3 синонімічних ряди, що відносяться до типу 고유어 : 고유어 (власне корейська лексика : власне корейська лексика), також 2 ряди синонімів типу 고유어 : 한자어 (власне корейська лексика : китаїзми) та 1 приклад синонімів типу 한자어 : 한자어 (китаїзми : китаїзми). Щодо підрозділу 2.2, у якому було розглянути лексико-семантичні синоніми, проте ті типи, які частіше зустрічаються саме в розмовному стилі, то нами було розглянуто: 1 синонімічний ряд типу 고유어 : 외래어 (власне корейська лексика : іншомовні запозичення), 3 синонімічних ряди типу 한자어 : 외래어 (китаїзми : іншомовні запозичення), а також 1 синонімічний ряд з трьома складниками, що відноситься до категорії 고유어 : 한자어 : 외래어 (власне корейська лексика : китаїзми : іншомовні запозичення).

ВИСНОВКИ

Як і будь-яка з мов світу, корейська мова є унікальною й насичена безліччю цікавих особливостей, дослідження яких є не просто цікавим для загального розвитку мовознавчої сфери, але й необхідним для всіх, хто цікавиться вивченням даної східної мови. Особливо це потрібно зараз, коли кількість бажаючих вивчати корейську мову збільшується в геометричній прогресії, а кількість україномовних досліджень по даній тематиці, на жаль, ще не досягла великої кількості.

У даній науковій роботі нами було детально досліджено й проаналізовано поняття лексико-семантичну системи, поняття «синонімія» та «синонім» загалом, було класифіковано синоніми та була наведена окрема класифікація синонімії власне в корейській мові. Після чого, вже на конкретних прикладах було проведено практичний аналіз корейських синонімічних рядів різних типів. Зважаючи на проведені дослідження й аналіз можна зробити висновок, що лексико-семантичні синоніми в корейській мові справді функціонують унікальним чином. Як і в більшості мов, особливо східних, ця складова корейської мови не просто відображає синонімічність конкретних лексичних одиниць, але й виражає певне емоційне, соціальне та стилістичне забарвлення.

Посилаючись на практичний аналіз, наведений у розділі 2, можемо зробити такі висновки:

1. У діловому стилі корейської мови, що називається 해라체 (формальний невічливий стиль) й найчастіше використовується у різних текстах, що не мають конкретного адресата, через що його також називають «книжковим», найчастіше використовуються синоніми тих типів, складники яких належать до власне корейської лексики або мають ієрогліфічне походження. Як нами було зазначено в підрозділі 1.4.1 розділу 1, остаточне значення слово набуває лише в конкретному контексті, тож більшість корейських вчених притримуються думки, що двох повністю ідентичних та взаємозамінних слів у корейській мові не існує. Це було підтверджено й на конкретних прикладах. Приміром, нами було досліджено синонімічний ряд, що відноситься до типу 고유어 : 고유어, а саме рід, що

складається зі слів 예쁘다, 잘생기다 та 아름답다, що всі мають власне корейське походження. Українською всі ці слова перекладатимуться як «гарний/привабливий», проте насправді, будуть використовуватися в зовсім різних контекстах і для опису абсолютно різних речей/осіб. Наприклад, у той час як слово 예쁘다 найчастіше використовується для опису осіб жіночої статі та дуже не часто дітей-хлопчиків, чим певним чином наштовхує на аналогію його з англійським словом pretty, слово 잘생기다 навпаки описує осіб чоловічої статі, тобто є аналогом англійського слова handsome, хоча знову-таки, українською обидва ці поняття перекладатимуться однаковим чином. А от слово 아름답다 взагалі найчастіше описує саме неживі предмети, наприклад, голос, місце, колір тощо, тому його англійським аналогом можна назвати прикметник beautiful, що часто використовується у таких самих контекстах.

2. Щодо розмовного стилю корейської мови, який важко охарактеризувати одним поняттям, оскільки його складниками є декілька різновидів стилю, що базуються на соціальній корейській ієрархії (наприклад, це формальний ввічливий стиль 하십시오체, повсякденний ввічливий стиль 해요체 та повсякденний неввічливий стиль 해체), то там вже набагато частіше можна зіштовхнутися з тими типами синонімів, складовими яких являються іншомовні слова, які часом мають величезну семантичну різницю з власне корейськими словами чи китаїзмами при їх порівнянні між собою, особливо зважаючи на те, що знову-таки, ці слова можуть мати ідентичний переклад на українську, англійську та інші мови. Наприклад, вище нами було розглянуто випадок із синонімічним рядом, що відноситься до типу 한자어 : 외래어 (китаїзми : іншомовні запозичення), коли було розглянуто слова 배우(俳優) та 탤런트 (англ. talent), що українською перекладатимуться як «актор/актриса», але використовуються в корейській мові для позначення різних осіб. Наприклад, посилаючись на словникове значення, можемо констатувати, що слово ієрогліфічного походження 배우 може позначати як актора кіно, так і актора театру, будь-якої вистави, драми тощо, у той час як

слово англійського походження **탤런트** позначає виключно професійних виконавців ролей у телевізійних серіалах.

Тож, проведене нами дослідження показало, що лексико-семантичні синоніми в корейській мові є дуже унікальною та цікавою для дослідження складовою, що водночас є дещо складною для іноземців, оскільки корейська синонімія відрізняється від синонімічних систем інших мов, оскільки синоніми там виражають різні відтінки значень, що залежать від багатьох факторів. Дана наукова робота буде корисною як для людей, що тільки розпочали своє ознайомлення з корейською мовою, так і для знавців мови, що хотіли би більш глибоко дослідити питання корейської синонімії. Адже розглядати лексико-семантичні синоніми варто не тільки для поглиблення своїх лінгвістичних знань, але й для кращого розуміння культурного контексту, що є невід'ємною частиною ознайомлення з будь-якою східною культурою загалом.

초록

이 연구 논문은 한국어의 어휘 및 의미론적 동의어 기능의 특성을 연구하고 분석하는데 전념하여 번역 및 학습에 종종 어려움을 겪는 지명의 차이를 파악하는 데 목적이 있다. 연구 대상은 한국어의 어휘적 동의어와 의미론적 동의어 중 서로 다른 호칭을 가진 동의어다.

본 연구에서는 어휘 체계와 의미 체계의 개념, '동의어'와 '유의어'의 개념 전반을 상세히 연구 분석하고, 유의어를 분류하여 한국어의 동의어에 대한 별도의 분류를 제시했다. 그 후, 다양한 유형의 한국어 동의어 계열을 구체적인 예문을 통해 실제적으로 분석했다. 연구와 분석 결과, 한국어의 어휘적 동의어와 의미론적 동의어는 실제로 독특한 방식으로 기능한다는 결론을 내릴 수 있었다. 대부분의 언어, 특히 동양어와 마찬가지로 한국어의 유의어 계열은 특정 어휘 항목의 동의어를 반영할 뿐만 아니라 특정 정서적, 사회적, 문체적 색채를 표현하기도 한다.

이 연구는 한국어의 동의어가 고려해야 할 매우 흥미로운 언어적 요소이며, 한국어를 막 배우기 시작한 사람과 외국인 모두에게 유용한 분석임을 증명한다. 우선, 한국어의 동의어는 다른 언어의 동의어와 매우 다른데, 그 이유는 한국어의 동의어는 한국어 고유의 여러 요소에 따라 달라지기 때문이다. 대부분은 한국 고유의 문화적 요소에 의존하기 때문에 한국어의 전통을 완전히 이해하기 위해서는 한국어에 영향을 준 모든 요소와 그 결과로 어떤 영향을 미쳤는지, 그리고 오늘날 한국어에 어떻게 공존하고 있는지 이해하고 고려하는 것이 중요하다.

키워드: 어휘, 동의어, 유의어, 시맨틱 시스템, 고유어, 한자어, 외래어

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Білецький, А. О. (1997). Про мову і мовознавство. Київ: АртЕК.
- Грищенко, А. П., Мацько, Л.І., Плющ, М.Я. (1997). *Сучасна українська літературна мова: Підручник*. Київ: Вища школа.
- Дорошенко, С. І. (2006). Загальне мовознавство. Київ: Центр навчальної літератури.
- Жовтобрюх, М. А., Кулик, Б.М. (1965). *Курс сучасної української літературної мови : [у 2 ч.]*. Київ: Радянська школа.
- Караванський, С. (2000). *Практичний словник синонімів української мови*. Київ: Українська книга.
- Караман, С. О., Караман О. В., Плющ, М. Я., Степаненко, М. І., Горошкіна, О. М., Бакум, З. П. ... Кочеткова, А. І. (2011). *Сучасна українська літературна мова*. Київ: Літера ЛТД.
- Кочерган, М. П. (2001). *Вступ до мовознавства: Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів*. Київ: Видавничий центр «Академія».
- Лисиченко, Л. А. (1977). Лексикологія сучасної української мови. Семантична структура мови. Харків: Вища школа.
- Селіванова, О. (2006). *Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія*. Полтава: Довкілля.
- Українська мова: Енциклопедія*. (2000). Українська енциклопедія. Київ: Укр. енцикл.
- Єрмоленко, С.Я. (Ред.). (2001). *Українська мова. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів*. Київ: Либідь.
- Free translation service, Papago. (б. д.). Naver papago. <https://papago.naver.com/>
- 네이버 사전 (NAVER dictionary). 네이버 사전 (NAVER dictionary). URL: <https://dict.naver.com/>
- 안진명 & 선은희. (2013). *Korean grammar in use: Advanced (in Korean)*. Darakwon.
- 이경보. (2018). *한.중 동형어의 쓰임 異同 연구*. 이중언어학, 73, 205-238.
- 임지룡. (1992). *국어 의미론*. 탐 출판사.